

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 122/11
Luksemburg, 17 listopada 2011 r.

Wyrok w sprawie C-327/10
Hypoteční banka a.s. / Udo Mike Lindner

Jeżeli aktualne miejsce zamieszkania konsumenta nie jest znane, powództwo przeciwko niemu może zostać rozpoznane przez sąd właściwy ze względu na jego ostatnie znane miejsce zamieszkania

Brak możliwości ustalenia aktualnego miejsca zamieszkania pozwanego nie powinien pozbawiać powoda prawa do dochodzenia roszczeń na drodze sądowej

Czeski bank pod nazwą Hypoteční banka i U.M. Lindner, obywatel niemiecki, zawarli umowę kredytu hipotecznego w celu sfinansowania zakupu nieruchomości. W dniu zawarcia umowy kredytu U.M. Lindner zamieszkiwał w Mariańskich Łaźniach (Republika Czeska) i, zgodnie z umową, był zobowiązany poinformować bank o każdej zmianie miejsca zamieszkania. Umowa przewidywała poza tym jurysdykcję sądu powszechnego właściwego ze względu na siedzibę banku do rozstrzygnięcia ewentualnych sporów.

Bank wniósł do Okresní soud v Chebu (sądu rejonowego w Chebie, Republika Czeska) przeciwko U.M. Lindnerowi powództwo o zapłatę kwoty 4 383 584,60 CZK (około 175 214 EUR) powiększonej o odsetki za zwłokę z tytułu zaległych spłat kredytu. Sąd ten stwierdził, że U.M. Lindner nie zamieszkuje już pod adresem wskazanym w umowie i nie był w stanie ustalić jego miejsca zamieszkania na terytorium Republiki Czeskiej. W tych okolicznościach sąd czeski zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości o dokonanie wykładni rozporządzenia o jurysdykcji¹. Sąd zmierza do ustalenia w szczególności, czy rozporządzenie to stoi na przeszkodzie stosowaniu przepisu prawa wewnętrznego państwa członkowskiego pozwalającego prowadzić postępowanie przeciwko osobom, których miejsce zamieszkania nie jest znane.

W dzisiejszym wyroku Trybunał zwrócił przede wszystkim uwagę, że rozporządzenie nie określa wprost jurysdykcji sądowej w sytuacji, gdy miejsce zamieszkania pozwanego nie jest znane.

Trybunał przypomniał następnie, że zgodnie z rozporządzeniem powództwo wniesione przeciwko konsumentowi przez drugą stronę umowy powinno być rozpatrywane przez sąd państwa członkowskiego, na którego terytorium znajduje się miejsce zamieszkania konsumenta.

Jeżeli jednak sąd krajowy nie zdoła ustalić miejsca zamieszkania konsumenta na terytorium kraju, powinien zbadać, czy konsument ten zamieszkuje na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Jeżeli sąd krajowy ani nie jest w stanie ustalić miejsca zamieszkania konsumenta na terytorium Unii, ani nie ma pewności, że konsument ten zamieszkuje poza tym terytorium, **zasadę, zgodnie z którą w razie sporu właściwy do jego rozpoznania jest sąd państwa członkowskiego, na którego terytorium znajduje się miejsce zamieszkania konsumenta, należy rozumieć w ten sposób, że obejmuje ona nie tylko aktualne miejsce zamieszkania konsumenta, lecz również jego ostatnie znane miejsce zamieszkania.**

Taka wykładnia rozporządzenia pozwala bowiem jednocześnie powodowi z łatwością ustalić, do którego sądu może wnieść pozew, a pozwanemu przewidzieć w sposób racjonalny, przed który sąd może zostać pozwany. **Pozwala ona również uniknąć sytuacji, w której w razie braku możliwości ustalenia aktualnego miejsca zamieszkania pozwanego nie będzie można**

¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. 2001, L 12, s. 1).

ustalić sądu właściwego, co pozbawiłoby powoda prawa do dochodzenia roszczeń na drodze sądowej. Rozwiązanie to zapewnia też równowagę pomiędzy prawami powoda i pozwanego, gdy ten ostatni miał obowiązek poinformować o każdorazowej zmianie adresu po podpisaniu długoterminowej umowy kredytu hipotecznego.

W związku z powyższym Trybunał orzekł, że **sądy czeskie są właściwe do rozpoznania powództwa wniesionego przez bank przeciwko U.M. Lindnerowi** w sytuacji gdy nie są w stanie ustalić jego aktualnego miejsca zamieszkania.

Trybunał zbadał wreszcie przewidzianą w prawie czeskim w takim przypadku możliwość prowadzenia postępowania pod nieobecność pozwanego po wyznaczeniu kuratora i doręczeniu mu pozwu. Trybunał stwierdził, że wprowadzenie stanowi to ograniczenie prawa do obrony, ograniczenie to jest jednak uzasadnione z punktu widzenia prawa powoda do skutecznej ochrony sądowej. Bez instytucji kuratora, któremu może zostać doręczony pozew, powód nie mógłby bowiem dochodzić swoich roszczeń wobec osoby, której miejsce zamieszkania nie jest znane. Trybunał podkreślił jednak, że sąd rozpoznający sprawę powinien zawsze upewnić się, że podjęto wszelkie niezbędne działania w celu odzyskania pozwanego.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793